Första lyan – vad kostar den?

Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. - Samhällskunskap, Årskurs 7-9

Syfte

Lektionen går ut på att eleverna ska utrusta *Den första lyan*, en tvårumslägenhet med all tänkbar utrustning och möblemang. Faktorer som har betydelse för individers möjlighet att påverka sin egen och andras situation synliggörs och diskuteras.

Läraren reflekterar

Uppgiften är rolig, kreativ och gör eleverna ekonomiskt medvetna om vad saker och ting kostar! Förhoppningsvis ökar det också elevernas inlevelseförmåga och hur olika förutsättningar påverkar människor.

Metod

Dela in klassen i olika grupper och ge dem samma instruktioner. Uppgiften lämpar sig att genomföra i två-tre pass (gärna samma dag, men inte nödvändigt). Eleverna kommer att få olika förutsättningar och överraskningseffekten blir större om eleverna inte får reda på det förrän vid redovisningarna.

Arbetsuppgift 1 – förutsättningar

Eleverna ska inreda en tvårumslägenhet. Den är helt tom. De får ett startkapital (det är ganska vanligt att föräldrar sparat ihop lite pengar till den första lägenheten).

Varje månad blir det pengar över. Eleverna väljer hur totalsumman ska investeras. De har *ett år* på sig att göra lägenheten så trivsam som möjligt! Dela ut gruppernas förutsättningar (kopieringsunderlag i filen längst ned).

Arbetsuppgift 2

Grupperna redovisar sina inköp och hur lägenheterna har utrustats, gärna digitalt i lämpligt program (t ex Powerpoint eller KeyNote) för åskådlighetens skull. Inköpen redovisas med bilder och sammanställning av utgifterna. Avsluta presentationerna med att avslöja att varje grupp haft olika förutsättningar.

Arbetsuppgift 3

Slå isär grupperna och bilda tvärgrupper med representanter från varje ursprunglig grupp där punkterna nedan diskuteras. Avsluta med att lyfta några diskussioner i hela klassen.

Förslag på diskussionsfrågor

- Vilken skillnad finns mellan hemmen? Vilken roll spelar det?
- Vad beror skillnaderna på? Hitta så många faktorer som möjligt.
- Vad kan dessa skillnader leda till?
- Är det orättvist/rättvist att det uppstår skillnader?
- Kan pengar förändra människor? På vilka sätt?
- Alla människor har olika status i ett samhälle. Vilken roll spelar pengar? Vilka andra faktorer kan påverka status?

Länktips (skriv upp företagen på tavlan)

Jysk, Ikea, Biltema, Mio, Europamöbler, Billiga Nisses, Blocket, Cervera, Gallerix, Hemtex, Lagerhaus, Sängjätten,

CC BY NC SA

Duka, Chilli

Ett exempel ur kopieringsunderlaget (av fem)

Du ska inreda din första lägenhet, en tvårummare på 55 kvadrat. Den är helt tom och du måste utrusta den med all tänkbar utrustning och möblemang. Du har ett år på dig att göra den trivsam! Du jobbar i klädbutik, jobbar helger/kvällar och tjänar 20 000. Efter att hyra, mat och övriga utgifter är betalda har du kvar 7 000 kr.
Redovisa med bilder hur du utrustar rummen. Sammanställ kostnaderna i en tabell. Komihåglista (ex på vad du kan köpa): Sovrum (säng, byrå, sängbord, lampor, tavlor). Vardagsrum (TV, stereo, lampor, dator, soffa, bord, tavlor, prydnadssaker). Kök (bord, stolar, matlagningsutrustning, porslin, bestick, maskiner, lampor).
Startkapital: 20 000. Att investera: 12*7 000 = 84 000. Sammanlagt 104 000.

Lgr22 Syfte

Utveckla kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället.

Centralt innehåll

Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Betygskriterier

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om förhållanden och strukturer i samhället. Eleven beskriver **komplexa** samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. Eleven för **välutvecklade** resonemang om hur individer och grupper kan påverka och påverkas av förhållanden och strukturer i samhället.
Eleven för **välutvecklade** resonemang om samhällsfrågor utifrån kunskaper om förhållanden och strukturer i samhället.

CC BY NC SA